

Nr 80.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning
om skatt å kaffe; given Stockholms slott den 10
november 1939.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsråds-
protokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga
härvid fogade förslag till förordning om skatt å kaffe.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

F ö r s l a g

till

förrordning om skatt å kaffe.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

För kaffe samt kaffesurrogat med tillsats av kaffe, som införs till riket, skall erläggas skatt efter vad nedan sägs.

2 §.

Skatten utgår i förhållande till varans beskattningsvärde, varmed förstås varans värde, beräknat enligt de i 4 § tulltaxeförordningen meddelade föreskrifterna, med tillägg av tullen för varan.

Skatten utgör för *orostat kaffe* med beskattningsvärde av:

högst 100 öre för kilogram	40 öre för kilogram
101—150 » » »	65 » » »
151—200 » » »	100 » » »
över 200 » » »	140 » » »

För *rostat kaffe* samt *kaffesurrogat med tillsats av kaffe* utgör skatten 60 procent av varans beskattningsvärde.

3 §.

Skatten erlägges till tullverket samtidigt med tullen.

Vad i fråga om tull finnes stadgat rörande betalningsanstånd, ställande av säkerhet samt påföljd för dröjsmål med eller uteblivande av betalning skall äga motsvarande tillämpning beträffande skatten.

4 §.

Restitution av skatt må i den ordning och omfattning, Kungl. Maj:t bestämmer, åtnjutas för vara, vilken utföres till utrikes ort eller svensk frihamn.

Skatt utgår icke för vara, vilken införes under sådana omständigheter, att tullfrihet för densamma åtnjutes. Dock föreligger skattskyldighet vid återinförsel av vara, för vilken skatt restituerats vid utförseln.

5 §.

De närmare föreskrifter, som må erfordras för tillämpning av denna förrordning, meddelas av Kungl. Maj:t eller den myndighet, Kungl. Maj:t bestämmer.

Denna förrordning träder i kraft å dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

För kaffe samt kaffesurrogat med tillsats av kaffe, som enligt meddelat tillstånd blivit införda till riket under tiden från och med den 24 november 1939 till förrordningens ikraftträdande, skall den, som erhållit tillståndet, i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer erlägga importavgift med 65 öre för kilogram.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 no-
vember 1939.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND, HÄGGLÖF.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om höjd beskattning av kaffe samt anför därvid:

Kaffe har i vårt land sedan länge varit föremål för beskattning i form av finanstull. Det senaste beslutet angående dylik tull fattades av 1932 års riksdag, då den sedan 1922 gällande tullsatsen av 30 kronor för orostat och 42 kronor för rostat kaffe genom tilläggstull höjdes till resp. 45 och 60 kronor, allt per 100 kilogram. Liksom vid föregående tillfällen, då fråga angående tullbeskattning av kaffe varit föremål för statsmakternas behandling, framhölls, att tullen vore avsedd att tillföra statsverket ökade inkomster.

I rådande läge har jag ansett mig böra föranstalta om utredning rörande möjligheterna att genom höjd beskattning av kaffe bereda ökade statsintäkter. För att inom finansdepartementet biträda med berörda utredning har jag tillkallat filosofie doktorn M. Marcus. Såsom resultat av utredningen föreligger en promemoria, däri anföres följande:

Beskattningsformen.

Den tekniskt sett enklaste utvägen att genomföra en höjd kaffebeskattning torde utan tvivel vara att höja tullsatserna med avsett belopp. Bortsett från problemet, huru därvid skall förfaras med de inom landet till fri förbrukning förefintliga kaffelagren, vilket spörsmål skall behandlas i det följande, så är denna metod praktiskt lätthanterlig och ur kontrollsynpunkt effektiv. Dess olägenhet är, att tullen beräknas efter varans vikt och således icke medger någon gradering efter värdet. Kaffe förekommer emellertid i ett mycket stort antal växlande kvaliteter, där de yttre prisgränserna enligt nuvarande noteringar i avrundade tal torde ligga mellan omkring 1 och 3 kr. per kg. (cifpris inkl. tull). En beskattning, som utgår med ett fixt belopp per viktenhet, kommer därför, särskilt om detta belopp bestämes till en någorlunda avsevärd siffra, att drabba mycket ojämnt. En höjning av kaffepri-set med en extra tull eller skatt av exempelvis 50 öre per kg. betyder för det billigaste kaffet en prisökning av 50 % men stannar för det dyraste vid cirka 17 %.

För att undvika en dylik olägenhet, som är av avgörande betydelse vid konstruktionen av en konsumtionsskatt, torde någon annan effektiv utväg ej stå till buds än att anpassa skatten efter varans värde, sådant detta finner sitt uttryck i priset. En dylik beskattning med s. k. omsättningsskatt förekommer på många håll i utlandet och är icke heller okänd i vårt land.

I de främmande länder, där omsättningsskatt införts, har den i regel generell karaktär, d. v. s. den gäller i stort sett alla varor — ofta dock med undantag för livsmedel — och utgår med viss procentdel av försäljningspriset. Olikheterna avse — utom procentsatserna — i huvudsak frågan vid vilket led i omsättningsprocessen skatten uttages. Enligt det i Canada (sedan 1924) tillämpade systemet skall skatten uttagas endast en gång, innan varan i försäljningsdugligt skick överföres till förbrukaren. Den uppbäres antingen hos den producent, som utför sista ledet i produktionen, eller hos partihandlaren eller för vara, som införes för förbrukares eller viss återförsäljares räkning, vid importen. Det canadensiska systemet har gällt som mönster för de bestämmelser rörande omsättningsskatt, som förekomma i åtskilliga andra länder, såsom Australien och Nya Zeeland, Holland och Frankrike. I Holland har emellertid den förenklingen vidtagits, att skatten i princip uppbäres endast hos producenten för inländska och hos importören för utländska varor (i sistnämnda fall under beteckningen »särskild införseltull»). Dock äger varje handlande rätt begära, att skatten skall uppbäras hos honom i stället för hos producenten eller vid importen. Belgien, som har flera olika omsättningsskatter, tillämpar för den viktigaste av dem (»taxe de transmission»), vilken gäller flertalet varor, en annan grundsats än den canadensiska, i det att varje försäljning, med undantag av direkt försäljning till förbrukaren, är belagd med skatt. De varor, som passera flera led i omsättningen, innan de genom detaljförsäljning överföras till den enskilda konsumenten, äro således skattepliktiga vid varje led i omsättningen utom det sista. I Norge, där omsättningsskatt tillämpats under de senaste åren, har följts samma princip att beskatta varan vid olika led i omsättningen, men beskattningen av detaljförsäljningen har gjorts obligatorisk, medan försäljningen från producent undantagits, när denna sker till näringsutöfvare, som omsätter den producerade varan, eller till producent, som använder varan i sin tillverkning.

I Sverige, där frågan om införande av en generell omsättningsskatt hittills icke varit föremål för statsmakternas prövning, förekommer en särskild beskattning avvägd efter varans värde endast för tobak och rusdrycker, d. v. s. för två varuslag, där hanteringen omhänderhas av företag med monopolställning, varför uppbörd och kontroll kunna ordnas utan större omgång. I båda fallen beräknas skatten blott till viss del efter varans pris, under det att den i övrigt utgår efter kvantitet eller vikt. En ren omsättningsskatt, utgörande 50 % av partihandelspriset med minimering till 2 kr. per liter för visst varuslag, gäller dock sedan slutet av oktober i år för viner.

Vid överbägande av frågan, huru en omsättningsskatt på kaffe hos oss lämpligen bör utformas, torde bl. a. följande uppgifter och synpunkter förtjäna beaktande.

Det gäller här en vara, som tillföres landet uteslutande genom import. Varan införes huvudsakligen i orostat skick — mindre än 1 % av hela kaffeimporten utgöres av rostat kaffe — och undergår i regel rostning, innan den inköpes av konsumenten. Närmare uppgifter för den senaste tioårsperioden rörande kaffeimportens kvantitet och värde framgå av följande sammanställning.

Införsel av kaffe 1929—1938.

	O r o s t a t		R o s t a t ¹	
	ton	1,000 kr.	ton	1,000 kr.
1929	40,686	73,727	296	888
1930	44,689	58,943	307	926
1931	52,593	52,111	303	886
1932	38,421	47,817	210	628
1933	45,054	51,519	24	54
1934	45,370	44,180	45	96
1935	48,412	46,445	56	121
1936	46,637	40,671	63	132
1937	47,294	45,686	66	140
1938	52,661	42,348	97	201

Enligt en rörande förhållandena år 1934 verkställd utredning (Statens offentliga utredningar 1936: 10) utgjorde antalet kaffeimportörer 418, fördelade sig sålunda:

	Antal firmor	Import ton
Grossister och rosterier	258	43,497
Detaljhandlande	95	678
Speditörer	65	1,111
Summa	418	45,286

Den alldeles övervägande delen eller 96 % av importen kommer således på grossister och rosterier. Huru denna kategori fördelar sig på olika grupper kan med stöd av utredningen angivas sålunda:

	Antal företag	Kaffeom- sättning 1,000 kr.
Handelsrosterier	58	40,825
Kaffegrossister utan rosteri	38	9,968
Blandad partihandel med rosteri	54	33,007
» » utan »	107	10,850
Samtliga	257	94,650

Slutligen visar utredningen, att antalet detaljhandlande, som tillhandahålla kaffe, beräknats till ej mindre än omkr. 23,000. Betydligt mer än hälften av det till detaljhandeln försålda kaffet utgöres av rostat kaffe. Detaljistens egna kaffeblandningar verkställas i regel av inköpt orostat kaffe, som rostas antingen i egna maskiner eller vanligast hos lönerosterier. Antalet detaljhandlande med egna rostningsmaskiner kan med ledning av utredningens uppgifter antagas icke överstiga 200.

Färskare uppgifter angående importörer av kaffe ha meddelats från handelslicensnämndens importregleringsavdelning. Totala antalet yrkesimportörer, som vid något tillfälle sedan den europeiska krisens början innevarande år erhållit importlicens, uppgår till 415. Licensgivningen för yrkes-

¹ Inkl. kaffesurrogat med tillsats av kaffe.

importörer av kaffe är emellertid numera begränsad till dem, som redovisat import under år 1938, och deras antal utgör 230. Rörande dessa importörers fördelning på olika storleksgrupper lämnas följande uppgifter:

**Import (förtullningar) under 1938 med uppdelning efter företagens storlek.
Rostat och orostat kaffe.**

Företagens import under 1938 i kg.	Antal företag	Kvantitet ton
0— 72,000	118	2,555
72,000— 150,000	31	3,240
150,000— 300,000	41	8,336
300,000— 500,000	15	6,414
500,000—1,000,000	17	10,802
över 1,000,000	8	20,589
Summa	230	51,936
Ej redovisat		822
Total förtullning 1938 enligt handelsstatistiken		52,758

Av tabblån framgår, att 98.4 % av hela importen 1938 blivit redovisad till handelslicensnämnden. Vidare framgår, att den lägsta storlekssklassen omfattar 118 eller ungefär hälften av samtliga importörer. Övre gränsen för importmängden inom denna klass, 72,000 kg., motsvarar en genomsnittlig månadsimport av 100 säckar eller 6,000 kg.

Av nu lämnade uppgifter torde till en början den slutsatsen kunna dragas, att en omsättningsskatt lagd på detaljförsäljningen skulle förutsätta en omfattande och invecklad teknisk apparat. Antalet detaljhandlande, som sälja kaffe, överstiger 20,000. Det är således här fråga om en försäljning, spridd på ett så betydande antal enheter, att en fortlöpande uppbörd och kontroll av skatt lagd på en vara, som oftast utgör en allenast mindre del av omsättningen, måste — såsom bl. a. visas av erfarenheten från de länder, där omsättningsskatt uttages i detaljhandeln — medföra mycket betydande praktiska olägenheter och kostnader.

Problemet skulle dock avsevärt förenklas, om beskattningen genomfördes i samband med en ransonering eller om allt kaffe i detaljhandeln försålles i rostat och paketerat skick. I förra fallet kunde uppbörd och kontroll antagligen utan alltför stor svårighet knytas till avlämnande och inleverans av kortkupongerna. I senare fallet vore det möjligt att ordna beskattningen på grundval av ett banderollsystem av exempelvis den typ, som kommit till användning inom vår tobakshantering. Rörande den praktiska möjligheten att för närvarande genomföra ett på paketerat rostkaffe byggt beskattningssystem må följande framhållas.

Detaljförsäljning endast av rostat kaffe torde motsvara de förhållanden, under vilka kaffe oftast försäljes. Men det finnes likväl fall, där så icke sker. I vissa trakter i vårt land, särskilt i övre Norrland, blir tidsintervallen mellan kaffeköpen på grund av förhållandena så långa, att det skulle vara otjänligt att ha kaffet förvarat i rostat skick. Vidare finnas andra områden på landsbygden, bl. a. i södra Sverige, där rostning av kaffe för eget bruk bibehållits såsom en utbredd sedvänja.

Avgörande vikt är likväl icke att fästa vid detta förhållande. Däremot är den andra förutsättningen för en förenkling av en ifrågasatt beskattning av kaffe i detaljhandeln, d. v. s. att varan finge försäljas endast i paketerat

skick, desto betydelsefullare. I den förut åberopade utredningen angående statligt kaffemonopol lämnas vissa uppgifter angående förekomsten av paketerat kaffe i detaljhandeln. Därav framgår, att av det år 1934 i detalj försålda rostkaffet omkring 24 % utgjordes av paketerat kaffe med fastställt pris och omkring 16 % av annat paketerat kaffe. Det påpekas i utredningen, att dessa siffror icke kunna anses representativa för landet i dess helhet, enär de kooperativa företagens detaljförsäljning, vilken till största delen faller på paketkaffe, täcker en betydande plats i materialet. Även om utvecklingen sedan år 1934 tenderat till ökad försäljning av paketerat kaffe, så kan likväl antagas, att dess andel av totalförsäljningen i riket ännu knappast nått de i utredningsmaterialet redovisade siffrorna och i varje fall icke överstigit dessa. Man får således räkna med att en mycket väsentlig del, säkerligen avsevärt mer än hälften av allt försålt kaffe, tillhandahålles utan särskild paketering. Det måste under sådana förhållanden erbjuda de största svårigheter att i sammanhang med en beskattningsåtgärd tvinga hela kaffehandeln till denna nya form av försäljning. Vad som kan lyckas under en i monolets form utövad kaffehantering eller för en organisation av konsumentkooperationens typ — utredningen om statligt kaffemonopol utmynnade i ett förslag, som förutsatte bl. a. att kaffe i regel skulle försälas i paketerat skick — är säkerligen icke möjligt att, i varje fall utan en avsevärd övergångstid, genomföra inom ramen för en fri handel. Det bör i dylikt fall vidare icke lämnas obeaktat, att kostnaden för paketering av kaffe ingalunda representerar någon oväsentlig utgiftsfaktor. Enligt monopolutredningens uppgifter måste här räknas — utom med kostnader för anskaffande av särskilda maskiner och för deras drift erforderlig energi och arbetskraft — med en utgift av omkring 7 öre per kg. för kartonger eller annat paketmaterial. För mindre företag, som skola tvingas göra dylika inköp, bleve kostnaden sannolikt avsevärt högre.

Beskattning av kaffet vid det sista ledet i omsättningen synes av nu anförda skäl icke böra tillgripas, såvida ej andra utvägar stå till buds för frågans lösning.

Vid ett övervägande härav sysslar tanken närmast med en anordning, där beskattningen knytes till det första ledet i omsättningen, d. v. s. redan till det tillfälle, då kaffe införes till fri förbrukning i landet, antingen vid direkt import eller vid uttagning från tullnederlag eller frihamnslager. Uppbörd av skatten skulle därvid kunna ske i samband med tullbeloppets inbetalning och således handhavas av tullverket. Förutsättningen är endast att tillförlitlig upplysning vinnes om varans värde. Härför torde samma förfarande kunna användas, som nu anlitas vid förtullning av med värdetull belagda varor och varom föreskrifter meddelas i 4 § tulltaxeförordningen med därtill hörande bestämmelser.

Det lider intet tvivel, att denna lösning av problemet innebär den ur teknisk synpunkt enklaste och effektivaste vägen. Den har emellertid åtskilliga nackdelar.

En av dessa sammanhänger därmed, att det värde, enligt vilket skatten skulle beräknas, komme att baseras på »marknadspriset å inköpsorten vid tiden för inköpet». Under nuvarande förhållanden, då man har att räkna med möjligheten av en måhända fortgående prisstegring, medför denna prisbestämningsgrund den olägenheten, att den värdestegring, varan kan ha undergått under tiden från inköpet till dess uttag sker från nederlag, blir obeskattad. Enär den på tullnederlag eller frihamnslager förvarade kvantiteten kaffe för närvarande torde utgöra drygt 20,000 ton, framgår, att en prishöjning på den svenska marknaden under lagringstiden av

exempelvis endast 10 öre per kg. skulle lämna en summa av minst 2 milj. kr. obeskattad. Denna olägenhet kunde undanröjas, om det vore möjligt att bestämma det värde, efter vilket skatten beräknas, med ledning av varans partihandelspris på den inländska marknaden vid det tillfälle, då förtullning sker. Härför erfordras emellertid, att kännedom om detta pris kan beredas. Någon officiell notering föreligger icke i detta avseende, men då landets kaffeimportörer äro sammanslutna i representativa organisationer, kan det tänkas, att tullmyndigheten med anlitande av dessa organ kunde erhålla tillförlitliga uppgifter rörande det tillägg till inköpspriset, som skäligen bör beräknas med hänsyn till prisökningen på den svenska marknaden under kaffets lagringstid på nederlag eller i frihamn. Uppgifter för sådant ändamål skulle i så fall kunna lämpligen meddelas vid slutet av varje kalendermånad och läggas till grund för skattens beräkning vid förtullningen av kaffe under närmast följande månad.

Enligt vad som framhållits från sakkunnigt håll skulle en dylik anordning emellertid möta de största svårigheter. Främst äro dessa beroende därpå, att antalet kaffekvaliteter är mycket stort, så att en notering för samtliga olika sorter skulle få en vidlyftig omfattning. Men därtill kommer, att samma slag av kaffe kan ha olika värde för skilda importörer med hänsyn till den roll det spelar i deras blandningar. En objektiv bestämning av det pris, ett visst slag av kaffe vid en viss tidpunkt bör betinga i handeln, uppgives därför vara näppeligen genomförbar. Därutöver har påpekats, att på grund av de ständiga prisfluktuationer, som i regel utmärka kaffemarknaden, även i nuvarande läge måste räknas med möjligheten icke blott av prisstegringar utan ook av nedgång i priset. En utebliven beskattning av den värdestegring lagrat kaffe kan komma att undergå skulle därför sannolikt kompenseras av importörens förlust vid betalning av skatt för kaffe, som undergått prissänkning under lagringstiden.

En väsentligt större svårighet möter ett importbeskattningssystem av ett annat skäl. En beskattning knuten till detaljpriset kan med lätthet anordnas så, att den prisökning den beskattade varan undergår, stannar vid skattebeloppet och icke höjes därutöver på grund av att mellanhandsvinst beräknas även på skatten. Knytes skatten däremot till ett tidigare led i omsättningen, följer av inom affärlivet allmänt tillämpade prisberäkningsgrunder, att under distributionsprocessen i priset inflytande mellanhandsvinster beräknas även på skatten och att således varans detaljpris ökas i motsvarande grad.

En beräkning, verkställd för att närmare belysa denna sida av problemet, ger följande resultat. Den avser två kaffesorter, den ena betingande ett pris för råkaffe vid importen (inkl. tull) av 150 öre, den andra med ett motsvarande pris av 100 öre per kg. Skatten antages utgå med 50 % av de angivna importvärdena, rostningsförlusten beräknas till 16 %, rosteriets bruttovinst till 25 % samt detaljhandelsvinsten till 22 % på utförsäljningspriset (allt enligt monopolutredningens material). Resultatet ter sig sålunda:

	Ö r e p e r k g.			
	utan skatt	med skatt	utan skatt	med skatt
Råkaffets importpris	150	150	100	100
Skatt	—	75	—	50
Rostkaffets partipris	238	357	159	238
Rostkaffets detaljpris	305	458	204	305

För det dyrare kaffet — sannolikt ungefärligen representativt för den nuvarande svenska medelkonsumtionen — blir skatteintäkten för staten, utom tull, 75 öre, under det att detaljpriset ökas icke blott med denna summa utan med tillsammans 153 öre per kg. Av differensen på 78 öre hänföra sig 14 öre till kvantitetsskillnaden mellan orostat och rostat kaffe, medan återstående 64 öre till viss del representera den fördyring, som ett högre utgångsläge vid prisberäkningen medför. I det andra exemplet, där skatten är 50 öre per kg., blir prisökningen i detaljhandeln 101 öre, således 51 öre mer än skatten, och härav komma 10 öre på rostningsförlusten samt 41 öre på mellanhandskostnader.

En betydande divergens uppstår således vid ett beskattningssystem av denna art mellan skatteeffekten och skattetrycket, om det senare anses motsvara detaljprisets höjning. En enkel tullhöjning, vilken på många håll anses såsom en lämplig form för en extra kaffebeskattning, drabbas av samma anmärkning — och t. o. m. i högre grad, enär den här tänkta importskatten likväl skulle ha den fördelen att den i motsats till en viktull kan graderas efter varans värde.

Under vanliga förhållanden borde vad som här påpekats angående olägenheten med beskattningens förläggande till importtillfället måhända föranleda, att tanken övergäves. I nuvarande läge torde emellertid förutsättningar finnas för att genom överenskommelser i det väsentliga undanröja risken för prishöjningar till följd av beskattningen utöver skattebeloppet.

Ett alternativ till denna beskattningsfrågas lösning enligt ett importskattesystem kan uppbyggas med utgångspunkt från skattens uttagande vid det andra ledet i omsättningen, d. v. s. när varan överlätes från importören. Dylig vidareförsäljning sker antingen av råkaffe eller av kaffe i rostat skick. Orostat kaffe återförsäljes av importören i regel till detaljist, som säljer en ringa del utan förutgången rostning och det mesta såsom rostat, sedan rostning verkställt antingen av detaljisten eller av lönerosteri för dennes räkning. Flertalet detaljister köpa emellertid sitt kaffe i av importören-partihandlaren rostat skick. Dock finnas åtskilliga detaljister, vilka själva uppträda som importörer, och för deras vidkommande blir minutförsäljningen således både det andra och sista ledet i kaffets omsättning. På samma sätt förhåller det sig med de partihandlare, vilka ha egen detaljförsäljning.

För att förenkla översikten av det nu diskuterade beskattningsalternativet bortses från den försäljning, som äger rum till restauranter, anstalter o. dyl., samt antages, att systemet skulle avse beskattning av allt kaffe, som försäljes i rostat skick vid det tillfälle, då det övergår till ny ägare. Skattskyldiga bleve således både parti- och detaljhandlare, de förra när de sälja rostkaffe till minuthandlare eller i egen detaljhandel, de senare, när av dem inköpt råkaffe avyttras efter verkställd rostning. Den ringa kvantitet råkaffe, som säljes till konsumtionen, måste beskattas i samma ordning, men beröras reglerna härför ej i detta sammanhang.

Det antal företag, som skulle göras till föremål för den nu nämnda skattskyldigheten, kan med ledning av förut återgivna uppgifter beräknas uppgå till högst omkring 1,000, varav omkring 250 partihandlare med eller utan rosteri och återstoden detaljister. Uppbörds- och kontrollarbetet komme således icke att bli av alltför stor omfattning. Beskattningsmetoden kunde utbyggas efter i huvudsak det system, som tillämpas för beräkning och uppbärande av accisen på margariner eller skatten på oljekakor och som grundar sig på en av tillverkaren avgiven deklaration rörande försäljningen per kalenderkvartal samt på av kontrollstyrelsen genom särskilda kontrollörer utövad fortlöpande granskning. I överensstämmelse härmed skulle varje här

ifrågavarande kaffehandlande åläggas att för varje tremånadersperiod till kontrollmyndigheten avlämna en på tro och heder avgiven deklaration rörande den mängd kaffe av olika slag, som under perioden försålts, samt det pris, till vilket försäljningen ägt rum. Skatten skulle samtidigt inbetalas av deklaranten. Kontrollen skulle utövas av lämplig myndighet i ungefär den ordning, som sker ifråga om ovannämnda skatter.

Den närmast observerbara svårighet, som uppstår vid en lösning enligt detta alternativ, är förknippad med den omständigheten, att rostat kaffe av rosterierna i regel säljes i blandningar, innehållande vara till olika pris. För att ernå en riktig beskattning efter kaffets pris vid försäljningstillfället måste därför deklarationens uppgifter rörande försäljningen av rostat kaffe bli mycket detaljerade, och kontrollen komme att bereda däremot svarande praktiska svårigheter. Då försäljningspriset för rostat kaffe självfallet alltid är högre än för orostat, kan vidare den detaljist, som köper orostat kaffe och själv verkställer rostning och blandning, komma i en fördelaktigare ställning vid beräkningen av sitt detaljpris än den, som köper rostat kaffe från en importör. Denna differens skärpes ytterligare för de detaljister, som importera sitt orostade kaffe utan mellanhand, liksom för de grossister och rosterier, som sälja kaffe i egen detaljaffär.

Därutöver medför detta alternativ emellertid — ehuru i förminskad skala — andra olägenheter på prisbildningens område av samma art, som påpekats vid behandling av importskattesystemet. Skattetrycket i förut angiven mening blir nämligen olika för det rostkaffe, som försäljes av partihandeln, och det, som rostras av detaljisten eller av lönerosteri för hans räkning. Följande exempel kan illustrera detta förhållande, varvid användas samma siffror, som i föregående tablå redovisats för det dyrare kaffet. Råkaffe importeras för 150 öre (inkl. tull) och säljes av partihandlaren i rostat skick för 238 öre per kg. Med tillägg av på fakturan angiven skatt om 75 öre (omkr. 33 % av fakturapriset) betingar kaffet en kostnad av 313 öre. I detaljhandeln säljes detta kaffe till ett pris av 401 öre per kg. Skatten är 75 öre men skattetrycket $(401 - 305) = 96$ öre, varvid hela differensen av 21 öre tillfaller detaljisten. Om rostningen sker hos detaljisten och skatten uttages hos denne, saknas underlag för skattens beräkning på motsvarande sätt, enär någon hållpunkt i visst partipris för kaffet icke förefinnes. Om man emellertid, såsom i här verkställda beräkningar eljest skett, utgår från den av kaffemonopolutredningen konstaterade genomsnittliga bruttovinsten i minuthandeln av 22 % på detaljpriset, kan föreskrivas, att skatten skall beräknas på 78 % av detta pris. Tillämpat på här förevarande exempel skulle således skatteunderlaget bli 78 % av 305 öre eller 238 öre och skatten uttagas på samma belopp, som representerar fakturavärdet för partihandlaren försäljning av sitt rostkaffe. Någon ackumulation av detaljpriset skulle icke inträda, utan skatteeffekt och skattetryck bli identiska. Planen skulle därför för det detaljistrostade kaffet kunna givas en sådan utformning, att den ur denna synpunkt bleve tillfredsställande. Dock är det endast en mindre del av det i detaljhandeln försålda kaffet, som också rostras där, och systemet skulle i varje fall kunna medföra två olika detaljpris för samma vara.

Det borde emellertid, såsom i fråga om importskattesystemet anförts, icke vara uteslutet att genom i nämnda sammanhang antydda åtgärder i samband med genomförandet av en beskattning av nu angiven art dels ålägga den rostare, som vidareförsäljer sitt kaffe annorledes än i detaljhandeln, att vid dylik återförsäljning debitera köparen skattebeloppet skilt från varans pris och dels tillförbinda köparen att beräkna sin vinst endast på detta pris.

Beskattningsnorm.

För bestämmande av skattens storlek kunna olika metoder tänkas. En är att fastställa skatten efter en skala, där vid viss ökning av priset skattebeloppet höjes från ett grundbelopp med vissa fixa, stigande tillägg. En annan metod är att låta skatten utgå med vissa procent av priset med eller utan progression. Enligt ett tredje system kan kaffe under ett visst pris helt undantagas från skatt.

Vad först den sistnämnda metoden beträffar, må framhållas, att den skulle medföra betydande praktiska svårigheter, utan att garanti vunnas för det avsedda syftet att tillhandahålla ett skattefritt billigare kaffe för mindre fordringsfulla förbrukare. Såsom tidigare anmärkts, säljes kaffe till den alldeles övervägande delen rostat i blandningar, innehållande kaffe av olika kvaliteter. En undantagsställning i beskattningshänseende för kaffe i vissa låga prislägen skulle därför kunna medföra, att det förbilligande, som härav föranleddes, icke komme konsumenterna, som köpte det blandade kaffet, tillgodo utan inkasserades av den leverantör, som verkställer och tillhandahåller blandningen, vars pris beräknats med hänsyn mera till det beskattade än till det obeskattade innehållet i blandningen. Visserligen skulle en ingående kontroll av blandningarnas sammansättning kunna motverka en dylik utveckling, men då blandningarna i stor utsträckning verkställas hos detaljhandlandena, skulle kontrollen förutsätta en omfattande apparat, som dessutom måste göra intrång på ett område, vilket av många kaffeförsäljare betraktas som tillhörande de värdefullaste affärshemligheterna. Fara föreläge dessutom för att importen i större utsträckning än förut komme att inriktas på de billigaste kaffesorterna, varmed skulle följa en allmän kvalitetsförsämring av kaffekonsumtionen. Det är därvid att märka, att arbetarbefolkningens kaffeförbrukning i högre grad tillgodoses av kaffe i mellanprislägen än av de billigaste slagen, vilka sistnämnda över huvud spela en mycket underordnad roll i försäljningen. Eftersträvas emellertid en differentiering av denna art, bör den hellre genomföras på sådant sätt, att skatteprogressionens kurva får ett lågt utgångsläge och ett brantare stigande förlopp

Vid valet i övrigt mellan olika beskattningsnormer framträder den rent procentiska skalan — med fix procentsats utan progression — såsom den, vilken ger den jämnaste belastningen efter varans värde. Tillämpad för kaffe, vars pris ofta svänger med endast små intervaller, kan den emellertid ge anledning till praktiska olägenheter. Ett råkaffe, som vid ett visst beskattningstillfälle har ett värde av exempelvis 130 öre per kg., stiger några månader senare till 150 öre. Med en skattesats av förslagsvis 50 % blir skatten i förra fallet 65, i senare fallet 75 öre, eller, beräknat på den för erhållande av ett kilogram rostkaffe erforderliga kvantiteten av 1.19 kg. råkaffe, resp. 77 och 89 öre. Den importör, som rostar kaffet, använder det båda gångerna i samma blandning men måste, om han skall följa den i det föregående för importbeskattnings genomförande förutsatta regeln, att skatten skall faktureras skild från kaffepriset, debitera detaljisten i ena fallet 12 öre mer per kg. än i det andra. Motsvarande differenser uppstå, därest skatten skulle beräknas på partihandelns pris, baserade på priskuranter som ofta undergå växlingar. Olägenheter av denna art komme att framträda med mindre skärpa vid en skatteskala, där skatten ändras först efter en någorlunda avsevärd upp- eller nedgång i priset. Om prisintervallerna därvid dessutom fastställas på sådant sätt, att inom deras gränser kunna sammanföras kaffekvaliteter, representerande en inbördes någorlunda enhetlig grupp, skulle handelns kalkyler kunna fullgöras utan att alltför mycket be-

svåras av skattesystemet. Inom ramen för en dylik beskattningsnorm är det vidare möjligt att genomföra en sådan progression, som låter de billiga kaffesorterna drabbas relativt mindre än de dyrare.

Med ledning av uppgifter, som meddelats av några av landets största kaffeimportörer, kan antagas, att en indelning av nu antytt slag lämpligen kunde räkna med följande grupper för råkaffe, varvid prisgränserna motsvara cifpris med tillägg av tull och ilandtagningsekostnader (resp. 45 och 5 öre per kg.).

	Kaffepris öre per kg
I	högst 100
II	101—125
III	126—150
IV	151—175
V	176—200
VI	över 200

I den lägsta gruppen falla med nuvarande prisnoteringar de enklare riosorterna, i grupp II bättre rio samt flertalet santoskvaliteter, i grupp III de högre santoskaffena samt guatemala- och salvadorkvaliteter, i grupp IV colombiakaffe och i övriga grupper kaffe från Porto Rico, Costa Rica, Java etc.

Omsättningen av de billigare kaffesorterna, i prislägen om högst 100 öre per kg., torde, såsom tidigare anmärkts, vara relativt obetydlig. De för avsättningen viktigaste grupperna äro de, som rymmas inom prisgränserna 101—125 och 126—150 öre. I själva verket torde den alldeles övervägande delen av den svenska kaffeförsäljningen tillhöra dessa prisklasser, sannolikt med någon övervikt för den lägre. Inom grupperna över 150 öre faller, såvitt av det föreliggande materialet kan bedömas, icke mer än bortåt en tiondel, möjligen högst 15 % av hela konsumtionen.

Dessa uppgifter ge anledning till slutsatsen, att vid förslag till skattebelopp och beräkning av skatteeffekten utgångspunkten närmast bör vara råkaffe i prislägena mellan 100 och 150 öre. Varje fördyring av en vara framkallar i regel en förskjutning till billigare prislägen, eventuellt i förening med en konsumtionsminskning. För att skatteeffekten ej skall alltför starkt påverkas, bör därför antingen skattens differentiering mellan olika prisgrupper ej göras alltför stor eller ock prisgruppernas gränser skiljas relativt långt åt. Med hänsyn härtill ha följande alternativa skatteskalor uppbyggts.

Råkafepris inkl. tull öre per kg	S k a t t p å r å k a f f e				Råkafepris öre per kg	Skatt på råkafe	
	Alternativ a		Alternativ b			Alternativ c	
	öre per kg	i % av medel- priset	öre per kg	i % av medel- priset		öre per kg	i % av medel- priset
I högst 100	50	50.0	40	40.0	I högst 100	40	40.0
II 101—125	60	58.1	60	53.1	II 101—150	65	51.6
III 126—150	70	50.7	80	58.0	III 151—200	100	56.8
IV 151—175	80	49.1	100	61.3	IV över 200	140	70.0
V 176—200	90	47.9	120	63.8			
VI över 200	100	50.0	140	70.0			

Skalorna börja med en lägsta skattesats av resp. 50 och 40 öre och skilja sig vidare därigenom, att skalan a har 10-öres, skalan b 20-öresintervaller samt skalan c från 25 till 40 öre stigande intervaller. Den första tariffen är

i stort sett proportionell till prisskalans medelsiffror — skatten är omkr. 50 % av dessa — under det att de andra skalorna förete en progression från 40 till 70 %.

Beskattning av fritt kaffe.

En beskattning av kaffe vid importtillfället lämnar utanför skatteåtgärden de kaffepartier, som vid tiden för skattens införande befinna sig till fri förbrukning inom landet. Denna brist vidlåder icke en beskattning, där skatten upptages vid senare led under omsättningen. Om emellertid importskattemetoden väljes, så bör undersökas, huruvida det i riket befintliga kaffet bör undantagas från beskattning eller i motsatt fall, huru dess skattnäring lämpligen kan anordnas.

Enligt underhand från handelslicensnämnden inhämtade uppgifter kan antagas, att de fritt disponibla kaffelagren hos partihandlare, rosterier och detaljister för närvarande äro relativt obetydliga. Licensgivningen, vilken avser tillstånd till införsel av kaffe till fri förbrukning, har motsvarat den ungefärliga normalkonsumtionen. Med inräknande av de kvantiteter, som förut funnits på förtullat lager, torde de fria förråden i riket kunna uppskattas till 2,000 à 2,500 ton, d. v. s. knappt tre veckors förbrukning. Det kan med hänsyn till den relativt ringa storleken av dessa kvantiteter ifrågasättas, om särskilda åtgärder äro av nöden för att inbegripa även detta kaffe under beskattning. Visserligen skulle en utebliven skattnäring medföra en engångsvinst för kaffehandeln uppgående till skattebeloppet för de fria förråden. Denna vinst skulle emellertid väsentligt minskas, därest licensgivningen inskränktes under tiden mellan skatteförslagens offentliggörande och skattebeslutets ikraftträdande, och handeln således tvingades att under denna tid minska eller tömma sina kaffelager.

Befinnes denna utväg likväl mindre tilltalande, bland annat med hänsyn till den irritation, som därigenom kunde skapas hos konsumenterna, torde i samband med införande av skatt på importerat kaffe jämväl det fria kaffet böra beläggas med samma skatt. För en dylik beskattning synes lämpligen kunna tillämpas den metod, som använts vid två förutgående tillfällen, åren 1922 och 1932, då kaffetullen höjdes och det inom landet befintliga kaffet belades med en mot tullhöjningen svarande skatt. Skyldighet att utgöra dylik skatt ålades den, som vid tiden för införandet av den ökade tullen var ägare till kaffe till en myckenhet överstigande 300 kg. Rörande innehavda kaffepartier skulle deklaration avgivas såväl av ägaren som av den, som för annans räkning disponerade kaffe. Deklarationen skulle avlämnas till överståthållarämbetet för Stockholms del, i övriga städer till magistrat eller stadsstyrelse och på landet till landsfiskalen. Dessa myndigheter skulle övervaka, att deklarationer avgåvos från alla avgiftsskyldiga, samt att de voro fullständiga och riktiga, och därefter översända dem till resp. länsstyrelser, som skulle uppgöra skattelängder. Meddelande om skattens belopp samt tid och sätt för dess erläggande skulle sedermera genom länsstyrelsernas försorg delgivas de skattskyldiga.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i dessa författningar för den beskattning, om vilken nu är fråga, torde i huvudsak endast det tillägget vara erforderligt, att icke blott kvantiteten av det innehavda kaffet utan jämväl specifikation rörande priset bör angivas. Därjämte måste särskilda reduktionsregler stadgas för beräkning av det skatteunderlag, till vilket skatten skall hänföras för parti- och detaljhandeln. Vill man vinna en väsentlig förenkling av proceduren, kan skattnäringen begränsas till att avse endast partihandlare, rosterier och speditörer, således tillsammans högst 300 företag, i

stället för att dessutom omfatta de till ett par tiotusental uppgående detaljister och ett obekant antal enskilda lagrare.

Skulle emellertid en allmän inventering av landets kaffelager av andra skäl planeras för den närmaste tiden, synes denna kunna sammankopplas med den nu berörda uppgiftsskyldigheten. Inga praktiska betänkligheter borde under dylik förutsättning möta mot att genomföra beskattning av de fria lagren i full utsträckning, enär de uppgifter, som vore avsedda för inventering, med vissa tillägg kunde tjäna även beskattningsåtgärden.

Departements-
chefen.

Beskattningen av kaffe sker för närvarande genom uttagande av en tull på råkaffe av 45 öre per kg. I nu rådande statsfinansiella läge har jag ansett det nödvändigt att, vid sidan av en förhöjning av andra indirekta skatter, taga i anspråk även den möjlighet till ökade statsinkomster, som kan beredas genom en ytterligare beskattning av kaffet.

I förutnämnda promemoria har redogjorts för de olika beskattningsformer, som därvid kunna komma i fråga. Såsom en svaghet hos den hittills tillämpade metoden för kaffebeskattning, d. v. s. åsättande av en viktull, har framhållits, att den icke medgiver skattens anpassande efter värdet, vilket för beskattning av en konsumtionsvara som kaffe med dess växlande pris måste betecknas såsom en betydande olägenhet. Av de olika skattesystem, som däremot möjliggöra en dylik anpassning, är utan tvivel beskattningens anknytande till detaljförsäljningen mest ägnad att skapa en omedelbar relation mellan skatten och konsumentens utgift för varan. Detaljförsäljningen av kaffe är emellertid fördelad på ett högst betydande antal handlande — säkerligen överstigande 20,000 — och utgör för flertalet av dessa endast en mindre del av deras omsättning. Redan av denna anledning måste betydande svårigheter möta för en tillfredsställande beskattningskontroll. En tänkbar utväg vore visserligen att använda något slag av skattebanderoll, som skulle anbringas på varje förpackning, i vilken varan utlämnades. Men kaffe säljes i vårt land ännu endast i begränsad utsträckning i sådana förpackningar, som möjliggöra banderollering — den övervägande delen tillhandahålles i lös vikt. Ett tvång att alltid sälja kaffe i paketerat skick torde för närvarande icke böra ifrågasättas, därest andra skattemetoder stå till buds, och i varje fall icke för genomförande av en beskattning av interimistisk karaktär. I vissa länder, där en allmän omsättningsskatt uttages i detaljhandeln, tillämpas för dennas betalning och redovisning en metod, enligt vilken en stämpel till skattens belopp påsättes kvitto, som säljaren utfärdar. Erfarenheten av ett dylikt skattesystems tillämpning visar emellertid, att, utom de olägenheter och kostnader det medför för handlanden, kontrollen trots betydande vidlyftighet svårigen kan göras effektiv. Ej heller en dylik metod kan därför förordas för kaffebeskattningens anordnande. Lösningen av detta problem måste sökas på andra vägar än genom en anknytning till varans detaljförsäljning.

Av de båda övriga i detta hänseende i det föregående angivna metoderna avser den ena i stort sett en beskattning av rostkaffe vid andra eller sista le-

det i omsättningen, den andra en skatt på råkaffe vid varans import till tullinlandet. Båda metoderna ha var för sig fördelar och olägenheter, vilka berörts i promemorian. Vid valet mellan dem har jag ansett mig böra giva företräde åt importskattesystemet, främst emedan uppbörd och kontroll av skatten enligt denna metod kan ske med minsta omgång för såväl det allmänna som de skattskyldiga. Rostkaffebeskattningen förutsätter ett speciellt deklarationsförfarande med delvis invecklade uppgifter från handelsutövarnas sida samt anställandet av ett ej ringa antal tjänstemän för kontrollens utövande men utesluter likväl icke på grund av vissa säregna drag hos kaffehanteringen, framför allt blandningsförfarandet, möjligheten till skattesvek. Vid importskattesystemet bygges däremot beräkningen av skattebeloppet på handlingar, som icke behöva färdigställas särskilt för beskattningsåtgärden, och beloppet betalas till tullmyndigheten samtidigt med tullen, varigenom redovisning och kontroll av skatten kunna ske på enklaste sätt.

Tvenne olägenheter kunna påvisas vara förbundna med tillämpningen av ett importskattesystem. Den ena är, att det värde, efter vilket skatten betalas, kan ha förlorat aktualitet vid tiden för skattens erläggande på grund av prisändring på hemmamarknaden vid jämförelse med utlandsmarknadens pris vid exporttillfället. Utan att underskatta betydelsen av detta förhållande finner jag mig likväl icke böra tillmäta möjligheten av en dylik prisdivergens avgörande vikt, enär det ej är uteslutet, att hemmamarknadens prisfluktuationer kunna röra sig icke blott uppåt utan även nedåt och att därigenom en utjämning vinnes. En allvarligare olägenhet är den i promemorian utförligt berörda omständigheten att, om ej särskilda hinder resas däremot, prisstegringen för konsumenten blir större än skatten på grund av att den vid importen upptagna skatten under varans väg genom distributionsprocessen ökas med mellanhandskostnader. Denna svaghet i importskattesystemet — som för övrigt vidlåder all beskattning i form av finanstull — kan tänkas bliva så besvärande, att den borde vara ett vägande skäl mot att konstruera en ny kaffeskatt enligt denna metod. Emellertid har jag vid närmare omprövning av frågan och sedan under utredningens gång överläggning i ämnet ägt rum med representanter för vissa av näringens organisationer ansett mig kunna utgå från att genom samarbete med dessa garantier kunna vinnas för att skatten vid kaffets försäljning till konsumenten icke skall belasta denne med mer än sitt ursprungliga belopp.

I fråga om det belopp, till vilket skatten skall beräknas, förordar jag en efter vissa prisgrupper graderad skala med viss progression. Skiljas prisgrupperna i en dylik skala genom långa intervaller, så avpassade att de var för sig avgränsa kaffe av väsentligt olika kvalitet, minskas risken att en vid gränsen mellan två prisgrupper liggande kvalitet nedpressas till den billigare gruppen med därav följande standardförsämring. Den av mig föreslagna skatteskalen ter sig på följande sätt:

Grupp	Råkaffepris inkl. tull öre per kg	Skatt på råkaffe öre per kg
I	högst 100	40
II	101—150	65
III	151—200	100
IV	över 200	140

Mot dessa skattesatser för orostat kaffe skulle för det rostade kaffet svara en något större prishöjning, betingad av vikt förlusten vid rostningen på cirka 16 procent.

På rostat importkaffe bör skatten beräknas enligt enklare grunder. Här är fråga om en vara, som införes i relativt mycket ringa omfattning, under senaste femårsperioden i genomsnitt endast omkring 65,000 kg. om året till ett medelpris av 211 öre per kg. utan tull, motsvarande ett detaljpris av omkring 4 kronor. Det är således kaffe, som tillhör de högre prislägena. En skatt utgående med 60 % av importpris inkl. tull torde vara lämpligt avvägd. Samma skattesats bör gälla för kaffesurrogat med tillsats av kaffe.

Till ledning vid beräkning av den föreslagna skattens avkastning erinrar jag om att av tidigare anförda siffror framgår, att den årliga medelförbrukningen av råkaffe under femårsperioderna 1929—1933 och 1934—1938 utgjorde resp. 44,289 och 48,075 ton samt för hela det sista decenniet 1929—1938 46,182 ton. Importen av kaffe har visserligen sedan krigsutbrottet fortgått någorlunda normalt, men med hänsyn dels till osäkerheten i detta avseende, dels ock till sannolikheten av en av olika orsaker framkallad konsumtionsminskning torde under nuvarande förhållanden ej böra räknas med större årsförbrukning än 42,000 ton eller 700,000 säckar. Då försiktigheten bjuder att räkna skatteintäkten med utgångspunkt från den för grupp II föreslagna skatten av 65 öre per kg., skulle därför, för helt budgetår räknat, inkomsten kunna uppskattas till omkring 27 milj. kronor. Den nya skatten bör föranleda upptagande å tilläggsstat av en ny inkomstitel, benämnd Skatt å kaffe. Förslag härom torde få framläggas i samband med att ny beräkning av vissa inkomstitlar å gällande riksstat underställes riksdagen.

En totalförbrukning av 42,000 ton motsvarar bortåt 7 kg. per invånare och år. Den föreslagna skatten skulle således medföra en årlig utgiftsstegring per individ av i genomsnitt omkring 4 kronor 50 öre.

Enligt kungörelse den 26 augusti 1939 (nr 571) gäller från och med den 28 i samma månad, att kaffe icke må införas till riket utan tillstånd av statens handelslicensnämnd. För att förebygga en forcerad import av kaffe under tiden till skattens ikraftträdande kunde det ifrågasättas att giva handelslicensnämnden direktiv att tills vidare intill nämnda tidpunkt icke meddela importtillstånd beträffande kaffe. Då en sådan åtgärd emellertid skulle kunna medföra, att svårigheter uppkomme i handeln, har det undersökts, huruvida icke någon utväg står till buds, varigenom statens fiskaliska in-

tresse skulle kunna tillgodoses utan fara för rubbning av tillförseln till marknaden. En sådan utväg synes vara, att en särskild importavgift uttages för kaffe, som på grund av meddelat importtillstånd införes under tiden från och med den 24 november 1939 — då förevarande förslag kan väntas vara offentliggjort och anordningar torde ha träffats till förhindrande av en oskälighet prisstegring — och intill tidpunkten för skattens ikraftträdande. Skyldigheten att erlagga importavgift bör åvila den, som erhållit importtillståndet. Principiellt borde importavgiften bestämmas efter enahanda grunder som föreslagits beträffande skatten. Detta skulle förutsätta, att särskilda bestämmelser angående fastställande av beskattningsvärdet meddelades för den jämförelsevis korta övergångstid, varom här är fråga. Då förfarandet emellertid synes böra göras så enkelt som möjligt, föreslår jag, att avgiften bestämmas enhetligt för allt slags kaffe. Avgiften torde lämpligen kunna fastställas till 65 öre för kilogram, motsvarande skattesatsen för den för avsättningen viktigaste gruppen av kaffe. På Kungl. Maj:t torde få ankomma att sedermera meddela erforderliga bestämmelser angående inbetalning och redovisning av importavgifterna.

Vad i övrigt angår det kaffe, som vid tiden för skattens ikraftträdande finnes till fri förbrukning inom landet, så skulle en beskattning därav förut-sätta ett deklarations- och uppbördsförfarande av vidlyftig och kostsam art. Med hänsyn härtill och då de nu åsyftade kaffelagren, enligt vad utredningen givit vid handen, ur här anlagda synpunkter måste anses vara av underordnad betydelse, har jag stannat vid att icke föreslå någon beskattning av desamma.

I överensstämmelse med förut angivna riktlinjer har jag låtit inom finansdepartementet utarbeta förslag till *förordning om skatt å kaffe*.

Föredraganden hemställer härefter, att berörda förslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

P. J. Arrhenius.